

Rok szkolny 2024/2025

Wymagania edukacyjne

Edukacja dla bezpieczeństwa wydawnictwo WSiP

Wymagania edukacyjne dla przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa w klasie 8 szkoły podstawowej z wydawnictwa WSiP koncentrują się na przygotowaniu uczniów do radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń, udzielania pierwszej pomocy, oraz znajomości podstawowych zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. Wymagania te obejmują zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności praktyczne, które uczniowie powinni opanować.

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadców zdarzenia) w miejscu wypadku	▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku	▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▶ unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne możliwości ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy ▶ wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej	▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym	▶ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▶ wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia
▶ ocenia przytomność poszkodowanego ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ udrażnia drogi oddechowe rękoczymem czoło-żuchwa	▶ rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia ▶ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego	▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność	▶ wymienia objawy utraty przytomności ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach	▶ dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ wzywa odpowiednią pomoc		▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej	podziemnych, w lasach	podstawowych funkcji życiowych
▶ ocenia przytomność poszkodowanego ▶ udrożnia drogi oddechowe rękochnym czoło–żuchwa ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego ▶ udziela pomocy osobie omdlełej ▶ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	▶ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika	▶ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▶ wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności	▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▶ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną
▶ rozpoznaje czynności życiowe	▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech	▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń	▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED)	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą	czynności życiowych poszkodowanego ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia ▶ wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”	▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej ▶ wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia	życiowych poszkodowanego ▶ wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
▶ wykonuje na manekinie rękoczynę ratunkową w przypadku zadławienia ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje poznany schemat ratunkowy ▶ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	▶ wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego	▶ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia
▶ wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy ▶ wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych	▶ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej ▶ opatruje rany kończyn chustą trójkątną ▶ stosuje podstawowe zasady opatrywania ran	▶ wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną ▶ omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn	▶ wyjaśnia pojęcie rany ▶ wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się ▶ planuje wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku	▶ uzasadnia konieczność opatrywania ran ▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny ▶ posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany	▶ wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej ▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej		
▶ wykonuje opatrunek uciskowy ▶ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▶ wzywa odpowiednią pomoc ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	▶ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▶ opisuje opatrunek uciskowy ▶ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▶ układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▶ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▶ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▶ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▶ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▶ rozróżnia rodzaje krwotoków	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
▶ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	▶ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	▶ wyjaśnia pojęcie „złamanie”; ▶ wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych	▶ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach ▶ wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	▶ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych ▶ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego	▶ omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka ▶ wyjaśnia pojęcie „oparzenie”	▶ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▶ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole	▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogi ewakuacji w szkole	▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ omawia rodzaje alarmów	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
▶ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy	▶ omawia zasady zachowania się podczas pożarów ▶ omawia rolę różnych służb i innych	▶ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem	▶ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
▶ rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole	podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych	pożaru i uzasadnia swój wybór ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	zaleceń służb ratunkowych	
▶ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi ▶ podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią	▶ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych	▶ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice
▶ wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka ▶ opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych ▶ wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych ▶ omawia zasady postępowania w razie intensywnej śnieżycy	▶ omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”	wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	określa istotę problemu bezpieczeństwa	podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	- wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski - omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	- omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski - omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa - wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski - opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	dobiera i tworzy umiarkowanie złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa
wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych	wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i fazy Księżyca	wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS

Wymagania				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:				
		wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu		
wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy	- wskazuje różnicę między mapą a planem; - posługuje się planem	- rozdziela znaki topograficzne - czyta mapę topograficzną	- orientuje się w terenie według mapy - orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	- porównuje mapę z terenem - określa swoje miejsce na mapie
- rozdziela kategorie broni strzeleckiej - opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
wymienia okresy zjawiska strzału	wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu	opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	opisuje poszczególne elementy toru pocisku
przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, klęczącą i stojącą	prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	reguluje oddech w czasie składania się do strzału	prawidłowo ściąga język spustowy	opisuje warunki wpływające na celność strzelania